

زردی یا ایتر

واحدآموزش و پیگیری بیمار

تابستان ۱۴۰۱

کدسند: PE-PA-15

◆ چنانچه میزان زردی خیلی بالا باشد و نور درمانی نتواند در مدت معین زردی را کاهش دهد، تعویض خون نوزاد روشی مناسب در درمان این بیماری محسوب میشود.

در مواردی که نوزاد به زردی مبتلاست مادران باید بدانند:

- قطع شیردهی به هیچ وجه توصیه نمی شود(مگر به صلاح دید پزشک معالج)
- استفاده از لامپهای مهتابی خانگی کمکی به درمان نمیکند و تنها سبب تاخیر در درمان صحیح می شود.
- باید از مصرف موادی مثل قند، ترنجبین و شیرخشک خودداری شود؛ زیرا این مواد تاثیر چندانی در درمان زردی ندارد و ممکن است به دلیل داشتن ناخالصی مشکلاتی در نوزاد ایجاد نمایند و سبب تاخیر در درمان شود.

لازم به ذکر است:

زردی نوزادی میتواند خطرناک باشد ولی میتوانید با مراجعه و درمان به موقع از عوارض جدی و غیرقابل برگشت آن جلوگیری کنید. عدم مراجعه به موقع و سهل انگاری در شروع درمان میتواند عوارض جدی و خطرناکی برای نوزاد ایجاد کند که قابل برگشت نیست.

◊ در صورتی که به بیماری فاریسم مبتلا هستند (کسانی که نمی توانند باقلا و بعضی داروها را مصرف کنند) باید دقت بیشتری داشته باشند، زیرا احتمال بروز زردی در نوزاد شما بیشتر است.

عوارض عدم درمان به موقع زردی نوزادی:

در مواردی که زردی شدید بوده و به مواقع جهت درمان مراجعه نشود، ممکن است عوارض زیر ایجاد گردد:

بیلی روبین(ماده های که سبب زرد شدن پوست نوزاد شده) در مغز رسوب کرده و ضایعه ی عصبی به نام "کرنیکتروس" ایجاد میشود؛ در این حالت نوزاد ابتدا خواب آلود و تحریک پذیر شده، به تدریج شیر نخورده و در نهایت با بر آمده شدن ملاج، تشنج و فلج اندام ها بیماری کامل می شود. بعضی نوزادان در این مرحله فوت می کنند و آنها که زنده میمانند تا آخر عمر مشکلات فلج مغزی، عقب ماندگی ذهنی و کری را با خود خواهند داشت.

روش های درمانی بیماری زردی:

◆ نور درمانی(فتوتراپی) یا استفاده از لامپهای فلورسنت مخصوص: این روش شیوه های موثر در کاهش زردی نوزادان است.

مادر گرامی، قدم نو رسیده مبارک. حال که پس از تحمل دوران بارداری و زایمان، نوزاد عزیزت را در آغوش گرفته‌ای، بهتر است با یکی از بیماریها شایع در هفته‌ی اول تولد نوزاد بیشتر آشنا شوی. این بیماری **ایکتر** "یا همان زردی نوزادی است. تقریباً ۶۰٪ نوزادان رسیده و ۸۰٪ نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند. این زردی معمولاً در سفیدی چشم و پوست نوزاد قابل مشاهده است.

علت بروز زردی کدام است؟

در اثر تخریب طبیعی گلبولهای قرمز خون، ماده‌ای به رنگ زرد مایل به سبز به نام "**بیلی روبین**" در خون ایجاد میشود. این ماده بطور طبیعی به وسیله ی کبد از خون برداشته میشود؛ از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد، در هفته ی اول تولد معمولاً این ماده در خون زیاد شده سبب ایجاد زردی در نوزاد میگردد.

چه عواملی میتوانند سبب بروز زردی در نوزاد شوند:

* کوتاه بودن عمر گلبولهای قرمز خون، زیاد بودن تعداد گلبولها و نوع گلبول قرمز نوزاد که بیشتر از نوع جنینی است.

* نارسی طبیعی کبد نوزاد

* وجود عفونت در نوزاد

* کم کاری تیروئید در نوزاد

* تاخیر در دفع مدفوع نوزاد

* تغذیه ناکافی با شیر مادر

* ناسازگاری بین گروه خون و یا RH مادر و نوزاد

* مصرف بعضی داروها توسط مادر

نکات مورد توجه مادران:

◊ ممکن است شما تجربه ی کافی در تشخیص زردی نداشته

باشید، زیرا تخمین میزان و شدت زردی نوزاد با چشم و

بدون انجام آزمایش، بخصوص در نوزادانی که رنگ پوست

تیره‌ای دارند، مشکل است و ممکن است منجر به اشتباه

شود.

◊ بنابراین توصیه میشود نوزادانی که از بیمارستان مرخص

شده اند، بر اساس جدول زمانی تعیین شده توسط پزشک

ویزیت و از نظر وجود زردی معاینه شوند.

◊ برای تشخیص درست و به موقع زردی، بهتر است به نوزاد

لباس سفید بپوشانید و رنگ سفید وی را در اتاقی با نور

کافی و ترجیحاً نور روز و از پشت پنجره بررسی نمایید.

◊ دقت کنید که زرد شدن پوست از سر و گردن شروع شده

و به تدریج به تمام بدن گسترش پیدا میکند. بنابراین در

صورتی که زردی در کف پا نیز دیده شود، نشان دهنده ی میزان بالای زردی است.

◊ در صورتی که متوجه زرد شدن رنگ پوست نوزاد شدید، بلافاصله به پزشک مراجعه کنید تا با آزمایش سریع و به موقع میزان زردی خون نوزاد اندازه گیری شود.

◊ تجربه ی کم شیردهی و یا اثرات ناشی از بیهوشی در مادرانی که برای اولین بار صاحب فرزند شده اند و یا از طریق سزارین وضع حمل کرده اند، سبب تاخیر در شروع شیردهی و شیردهی ناکافی شده و احتمالاً بروز زردی در نوزاد را افزایش می دهد. شما باید بدانید که با رعایت روشهای صحیح شیردهی می توانید از زردی پیشگیری نمایید.

◊ لازم است از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید. برای این کار خوب است به نکات زیر توجه داشته باشید:

۱. در صورت کفایت شیر، نوزاد در ۲۴ ساعت ۶-۴ بار پوشک خود را خیس میکند و حداقل ۴-۳ بار مدفوع می نماید.

۲. رنگ مدفوع نوزاد تا روز چهارم تولد باید رو به زردی برود؛ چنانچه رنگ مدفوع سبز یا سیاه باقی بماند، نشانه ی کم خوردن شیر است.